

ÚVOD

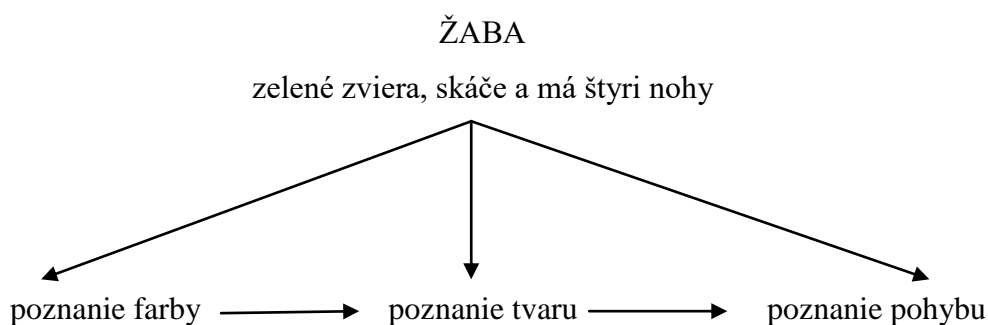
Základným cieľom vzdelávania v materskej škole je do viesť dieťa k tomu, aby na základe svojich schopností a dispozícií získalo základy kľúčových kompetencií potrebných na život v našej spoločnosti. Jednou z nich je aj schopnosť komunikácie.

Atestačná práca je rozdelená na tri kapitoly. Prvá kapitola je zameraná na jazyk a komunikáciu v predškolskom veku, ,,.....,,

1 JAZYK A KOMUNIKÁCIA V PREDŠKOLSKOM VEKU

Obdobie tretieho roku dieťaťa, ktoré sa zvyčajne spája s nástupom do materskej školy, až do jeho nástupu na základnú školu sa označuje pojmom predškolský vek.

Obrázok 1 Premosťovanie - tvorba prototypového významu slov

Prameň: HORŇÁKOVÁ, K. - KAPALKOVÁ, S. - MIKULAJOVÁ, M. 2005. Kniha o detskej reči. S. 41.

Premosťovanie predstavuje jeden zo spôsobov ako môžu dospelí vplývať na reč detí. V dôsledku pôsobenia dospelého na parole dieťaťa, dieťa postupne prestáva používať a vytvárať neuzuálne slová a postupne sa dostáva langue do detskej reči. Zjednodušene možno konštatovať, že samotná reč predstavuje pre dieťa hru, ktorú sa postupne učí zvládať.

3 NÁVRH VZDELÁVACÍCH AKTIVÍT NA ROZVOJ PREDČITATEĽSKEJ GRAMOTNOSTI

3.2.1 Aktivita č. 1 Pod hríbom

Výkonový štandard: počúvanie s porozumením.

Metóda: motivácia, prednes rozprávky.

Cieľ: počúvanie rozprávky a jej následné porozumenie.

Pomôcky: ilustrácia rozprávky

Realizácia:

Motivácia

Deti sú na začiatku aktivity usadené na koberci. Ja ako učiteľka držím v ruke obálku a pýtam sa detí. „Čo je tu ukryté?“ Deti postupne začnú hádať, čo by sa v nej mohlo nachádzať. Po vypočutí si rôznych odpovedí je jedno z detí vyzvané, aby s mojou pomocou odkrylo obsah obálky. Výsledkom je oznámenie, že ide o ilustráciu k rozprávke Pod hríbom.

Expozícia

Následne je deťom rozprávka prednesená, pričom zároveň aj pripevňujem ilustrácie na tabuľu. Keďže ide o krátku rozprávku, podľa ilustrácií si ju spoločne zopakujeme ešte raz. Postupne hovorím text a ukazujem na obrázky, pričom ma však deti miestami dopĺňajú. Pýtam sa: „Ako je možné, že na začiatku rozprávky sa mohol skryť pod hríb iba mravec a potom tam už bolo oveľa viac miesta, aby sa ich tam toľko zmestilo?“ Mojim predpokladom je, že od detí získam správne odpovede.

Fixácia

Kvôli utvrdeniu poznatkov si zopakujeme zvieratká vystupujúce v danej rozprávke. Následne sú deti pochválené, že dávali pozor pri počúvaní rozprávky a na záver sa zahráme hru „Na žabku“.

Hodnotenie

Spolu s deťmi zhodnotíme ich správanie pri počúvaní rozprávky. Snahou je aj pochváliť deti, ktoré si text zapamätali a dopĺňali ma. Deti boli chápané a vedeli pochopiť, prečo sa ich toľko pod hríb zmestilo.

Analýza

Deti som pochválila za ich správanie, aj ich vnímanie, že sa vedeli dohodnúť a ich komunikácia a reakcie boli spontánne.

Odporúčanie pre prax

Zaradovanie krátkeho textu začiatkom školského roka je vhodné z dôvodu porozumenia textu deťmi. Vhodné je aj doplnenie textu ilustráciami.

ZÁVER

Zvládnutie predčitateľskej gramotnosti znamená pre deti v predškolskom veku, že sú pripravené na zvládnutie naozajstného čítania kníh. Cieľom je zabezpečiť deťom plynulý prechod z predprimárneho do primárneho vzdelávania a uľahčiť im v ich živote túto významnú zmenu.

Prínos predkladanej práce vidím v zmapovaní teoretických východísk danej problematiky a v inšpirácii k hlbšiemu štúdiu problematiky rozvoja predčitateľskej gramotnosti. Rovnako významné je v mojom prípade aj osvojenie si nových kompetencií a zručností spojených so sledovanou problematikou.

Návrhy a odporúčania sú možnou výzvou nielen pre učiteľov materských škôl, ale aj širokú odbornú a laickú verejnosť, ktorých zavedenie do praxe by malo prispieť k zlepšeniu rozvoja predčitateľskej gramotnosti detí v predškolskom veku. Mojou snahou bolo navrhnúť a v praxi zrealizovať aktivity spojené s rozvíjaním počiatočnej čitateľskej a pisateľskej zručnosti detí v predškolskom veku.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

GUZIOVÁ, K. a kol. 2011. *Metodika predprimárneho vzdelávania*. Partizánske: Expresprint, s. r. o., 2011. ISBN 978-80-968777-3-7.

HORECKÁ, M. 2008. *Hry s rečou*. Bratislava: CPRESS, 2008. 62 s. ISBN 80-2511-805-4.

HORŇÁKOVÁ, K. - KAPALKOVÁ, S. - MIKULAJOVÁ, M. 2005. *Kniha o detskej reči*. Bratislava: Slniečko, 2005. 155 s. ISBN 80-969074-3-3.

....